

Ämnesområde:

Övergripande 2

Motion 34:

Stoppa befolkningsexplosionen!

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Bo Cederlöf

E-post: bossecederlof@live.se

Sammanfattning: Varje nyfödd svensk beräknas släppa ut ca 1000 ton koldioxid under sin livstid. Även här behöver vi bli färre. Om alla oönskade, oplanerade och ovälkomna barn slapp födas skulle mycket vara vunnet. Uppmuntra kvinnor att föda max två barn. Inför progressiv barnavgift och ta bort barnbidrag.

Föreslagna åtgärder: Total miljöpåverkan beror på: Materiell välfärd x teknik x antal människor. I debatten talas mycket om de två första delarna i denna ekvation. Tyvärr glöms ofta den tredje delen av ekvationen av konservativa och tabubelagda skäl. Om vi skall få ordning på planeten måste vi bli färre människor! Jag är övertygad att detta kan uppnås med upplysning och starka ekonomiska incitament!

Motiv och bakgrund: Se ovan.

Motion 44:

Ordet hållbarhet i politiska beslut

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Mats Helander

Organisation: Klimatfolket i Östergötland

E-post: mats.helander@ecosoci.se

Sammanfattning: Ordet hållbar används så flitigt och oprecist att det håller på att förlora betydelse. Att prata om hållbarhet ger positiva signaler och används ofta utan att det har någon egentlig betydelse. Det är svårt att argumentera för verklig hållbarhet när verksamheter och beslut benämns hållbara utan att de är det. En ofta använd formulering i beslut från regering och riksdag är "hållbar tillväxt och utveckling". För att veta om något är hållbart så måste det definieras och mätas. Om det inte finns något annat mått på hållbarhet avseende miljön så kan måttet ekologiska fotavtryck användas.

Föreslagna åtgärder: Att i alla beslut där ordet hållbar används i betydelsen hållbar miljö, definiera vad ordet hållbar betyder baserat på vetenskapligt vedertagna beskrivning, samt ange hur hållbarheten kommer att följas upp.

Att årligen redovisa uppföljningen av hållbarhet i fattade beslut, samt att vidta åtgärder för att uppnå hållbarhet i de fall genomförande av beslut inte är hållbart.

Motiv och bakgrund: De flesta människor i Sverige vet att det är viktigt med hållbarhet och hållbar miljö. Att beskriva något som hållbart ger en positiv laddning och inramning av det som avses, exempelvis ett livsmedel, en bil, ett kraftverk, ett evenemang, en resa och även politiska beslut samt inriktningar i policydokument och program. För den som vill kommunicera ut ett budskap är det därför smart att

använda ordet hållbar. Det ökar chanserna att budskapet blir positivt mottaget.

Som mottagare av ett budskap är det omöjligt att i varje enskilt fall värdera hur korrekt budskapet är. Som mottagare kan det krävas en betydande undersökning för att försäkra sig om att något som anges vara hållbart verkligen är det. Den som sänder ut ett budskap vet att väldigt få personer kommer att granska huruvida något är hållbart eller inte. Dessutom är det väldigt svårt att ange hur hållbart något är utifrån miljösynpunkt. Det finns en användning av ordet hållbar som i många fall gränsar till ohederlighet.

I vårt demokratiska samhälle bör vi kräva att våra valda politiker är hederliga. Det betyder att det de säger har en faktisk innebörd och att framför allt att fattade beslut inte kryddas med fraser för att ge dem en positiv ton som det egentligen inte finns grund för.

I förordningen SFS 2007:713 om regional tillväxtarbete 2§ står det: Med regionalt tillväxtarbete avses i denna förordning insatser för att skapa hållbar regional tillväxt och utveckling. Det finns all anledning att fråga sig vad regeringen avser med hållbar regional tillväxt och utveckling, men det finns inget förtydligande eller krav på uppföljning av just hållbarheten. Från 2017-08-01 ersätts SFS 2007:713 med SFS 2017:583 där exakt samma fras återkommer under §2. Dessutom står det i 4§ Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska vara en integrerad del i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet. Vad betyder det och hur kan det följas upp? Liknande användning av ordet hållbar finns i många dokument från regering och riksdag, till exempel SOU 2015:59 En ny regional planering ökad samordning och bättre bostadsförsörjning. I Budgetpropositionen 2018 används ordet hållbar säkert flera hundra gånger. I de flesta fall kan ordet strykas eller bytas mot något annat positivt laddat ord, till exempel bra utan att betydelsen förändras.

För att Sveriges regering och riksdag ska driva en politik för en i sanning hållbar utveckling, så måste de beskriva sin politik och sina beslut på ett sätt som gör det möjligt att värdera hållbarheten. Därför kräver vi att regering och riksdag definierar ordet hållbar utifrån jordklotets gränser, att ordet hållbar inte får användas om det i sanning inte avser hållbarhet och att hållbarheten följs upp samt att brister åtgärdas.

Motion 45: Inför utsläppsransoner

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Henrik Petrén

E-post: j.henrik.petersson@gmail.com

Sammanfattning: Individuell utsläppsransoner ingår. Ransonen skall minska med tiden, och det ska vara möjligt att handla med ransoner.

Föreslagna åtgärder: Inför individuella utsläppsransoner.

Inrätta ett system för att hålla ordning på transaktioner för de varor och tjänster som ingår i ransoneringsystemet och möjliggöra handel med ransoner. Systemet måste också kunna presentera hur stora utsläpp en viss transaktion innebär så att individen kan hålla sin utsläppsbudget.

Motiv och bakgrund: Utsläppen av växthusgaser måste minska drastiskt. Vad gäller koldioxid är det rimligt att hävda att mänskligheten redan använt upp sin kolbudget. Tidigare försök med utsläppsrättigheter har inte lett till en tillräcklig minskning av utsläppen.

Förslaget innebär att alla individer tilldelas en utsläppsranson. När man konsumerar någonting som ger upphov till utsläpp används en del av ransonen. För en energikrävande livsstil kommer den tilldelade ransonen inte vara tillräcklig, och man får då antingen avstå från konsumtion eller köpa en del av någon annans ranson.

Ransonen finns på ett särskilt kolkonto, som lätt kan belastas vid varje inköp. Ett särskilt betalkort kan användas, eller så kan kontot för bekvämlighets skull kopplas till något annat betalmedel. För drivmedel är det lätt att räkna ut hur mycket utsläpp varje liter ger upphov till, men för andra varor är det mindre transparent. Av denna anledning kan man tänka sig att bara inkludera persontransport och energianvändning i hemmet i ransoneringsystemet. Om individen har flera möjligheter att minska sin användning av fossil energi ökar friheten inom systemet.

Den som investerar i energieffektivisering eller förnybar energiförsörjning, minskar sitt resande och sin energianvändning i allmänhet, kommer inte att behöva använda hela sin ranson och kan sälja överskottet om den så önskar.

Den totala mängden ransoner ska minska för varje år. Detta är en nödvändighet för att klara utsläppsmålen och för att nå en nivå som är rättvis på en global skala. Idealt ska världen enas om vilken nivå som ska gälla per capita och de ransoner som gäller i olika länder till slut konvergera dit. Det finns dock ingen anledning att vänta med att införa ransoner till en sådan överenskommelse nåtts. Dels är det alltför bråttom att vända utsläppskurvan, dels ligger en stor del av Sveriges möjligheter att göra skillnad globalt i att vara ett gott exempel.

Även företag kan tilldelas ransoner men hur storleken på dessa ska bestämmas är en öppen fråga. Det är den del av de samlade svenska utsläppen (oavsett var de sker) som orsakas av privatpersoner som ska fördelas på individerna.

I de refererade artiklarna av Tina Fawcett finns resonemanget utvecklat.

Se http://www.academia.edu/1267334/Carbon_rationing_equity_and_energy_efficiency och bilagan "Carbon rationing and personal energy use".

Bilaga finns [online](#) till denna motion

Motion 53:

Ta fram nytt ramverk - resurshushållningsplan

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Lena Wallin

E-post: lenamwallin@gmail.com

Sammanfattning: Idag kretsar arbetet med att förebygga avfall runt privatpersoner och deras konsumtion samtidigt som avfallsbranschen står som mottagare för de flesta åtgärder som beslutas. Avfallsbranschen förmodas även kunna minska avfallet och påverka människor till ändrat konsumtionsbeteende.

Detta trots att möjligheten till att återvinna och bygga en cirkulär ekonomi återfinns i designstadiet av produkterna. Genom en resurshushållningsplan kan mål sättas för resursuttag och därmed får producenterna ett större incitament att skapa produktdesign som håller materialets värde högt och går att cirkulera.

Föreslagna åtgärder: Att regeringen ger uppdraget till Naturvårdsverket att skapa förutsättningar för en nationell resurshushållningsplan

Att denna tar upp livscykelanalyser på material, degraderingsprinciper samt sätter mål för resursuttag.

Att planen omfattar både nationella resursuttag som import av material och produkter.

Motiv och bakgrund: Genomförande av cirkulär ekonomi måste få kraftigare fart då konsumtionen nu gör att resursuttaget är uppe i fyra planeter. Fokuset på hushållen slår dock helt fel då cirkulära produkter dröjer på marknaden. Avfallsbranschen kan inte heller lösa problemet, då det handlar om produktdesign, produktens farlighet utifrån kemiska ämnen samt degraderingsprinciper av material. Detta avgörs på ett tidigt stadium av producenter. Fokus borde därför vridas till de designprocesser som producenterna har samt den forskning de genomför gällande produkt- och materialutveckling.

Genom att förlägga arbetet i början av produktprocessen blir det möjligt att via mål på sänkt resursuttag stimulera till forskning och design som har cirkulär ekonomi som utgångspunkt. Här kommer då även degraderingsprinciper samt farlighet (giftighet) in naturligt, då producenterna i högre grad kommer behöva skapa marknader sinsemellan för sekundära material samt spillmaterial.

En plan för resurshushållning kan på detta sättet stötta flera miljömål. Minska resursuttag, minska produkters farlighet (kemiska substanser), minska energiförbrukningen (redan bearbetar material samt minskad energiförbrukning för uttag av jungfrulig råvara), renare luft samt styra bort från engångsartiklar.

Se Nationella avfallsplanen.

Motion 54: Riksomfattande folkbildningskampanj

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Gunilla Winberg

Organisation: Framtiden i våra händer

E-post: rigun@comhem.se

Sammanfattning:

Riksdag och regering måste leda utvecklingen när det gäller hela samhällets nödvändiga omställning för att kunna lösa klimatutmaningen. Vi föreslår därför att en skattefinansierad riksomfattande folkbildningskampanj genomförs med syfte att få alla landets innevånare att bli förberedda på att en starkare politisk styrning behövs på alla nivåer i samhället för att klimatmålen ska kunna uppfyllas

Föreslagna åtgärder: En skattefinansierad riksomfattande folkbildningskampanj genomförs

Motiv och bakgrund:

Vi kan läsa följande på Regeringens hemsida: Det klimatpolitiska ramverket är den viktigaste klimatreformen i svensk historia. Det ger långsiktiga förutsättningar för näringsliv och samhälle att genomföra den omställning som krävs för att kunna lösa klimatutmaningen.

Motion 72: **Hämta inspiration från Kuba**

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Jan Strömdahl

E-post: jfstromdahl@gmail.com

Sammanfattning: Kuba är det enda socialt mycket högutvecklade land i världen som har ett ekologiskt fotavtryck i närheten av vad ett jordklot kan klara av. Sverige är också socialt mycket högutvecklat men svenskarna har i genomsnitt en konsumtionsnivå som motsvarar 4,2 jordklot enligt de senaste mätningarna. Bara koldioxidutsläppen motsvarar över 2 jordklot. Jag föreslår att den svenska Riksdagen och svenska myndigheter fördjupar sina kontakter med Kuba för att se vad man kan lära när det gäller jordbruk och mat, energi, transporter, bostadsförsörjning, decentralisering, demokrati och folkbildning.

Föreslagna åtgärder: Sverige måste minska sitt ekologiska fotavtryck från 4,2 till 1,0 jordklot och sina koldioxidutsläpp till högst 1 ton per person.

För att klara av detta i praktiken föreslår jag att Riksdagen och svenska myndigheter studerar Kuba som det enda utvecklade land som är i närheten av hållbarhet. Om Kuba ställer om från olja till sol kan konsumtionen på andra områden öka med 0,4 jordklot.

Motiv och bakgrund: Svenskarnas överkonsumtion bara ökar och ökar. Ledande politiker och myndigheter försöker lugna oss med att de inhemska utsläppen minskar. Det är sant men utsläppen från import och utrikes resor ökar än mer. Och den konsumtionen ingår i de ekologiska fotavtrycken, som alltså omfattar konsumtionsperspektivet. Till det måste läggas att det är de välbärgade gubbarna som står för den största delen av överkonsumtionen och utsläppen.

Det man kan studera på Kuba är en jordbrukspolitik som prioriterar diversifierat organiskt småbruk och stadsodling. En energipolitik som prioriterar en småskalig produktion av solenergi och bioenergi men ett gemensamt statligt elnät. En transportpolitik som prioriterar järnvägen även i glesbygd samt fyller de fåtaliga bilarna och utvecklar en icke-motoriserad lokaltrafik, främst med cykel.

Kuba utvecklar hela landet, inte minst vad gäller utbildning och hälsovård. Man har infört allmän samhällstjänst och satsar stort på folkbildning och demokratiutveckling.

Jag bifogar en tabell över några länders ekologiska fotavtryck och vad som krävs för att nå hållbarhet.

Bilaga finns [online](#) till denna motion

Motion 96: **Skapa ett fredsdepartement**

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Inger Holmlund

Organisation: Kvinnor för fred

E-post: inger.holmlund@hotmail.com

Sammanfattning: Fredsinriktning ska arbetas fram genom
1/ Utbildning om konfliktlösning i skolan, från lågstadium till universitet

- 2/ Utbildning på arbetsplatser, föreningsliv och näringsliv
- 3/ Överföring av resurser från militär och vapenindustri till civilförsvaret
- 4/ Internationellt arbete för en fredskultur enligt FN:s stadgar

Föreslagna åtgärder: Departementet ska granska alla politiska beslut i samklang med miljö och klimat

Motiv och bakgrund: Fredsfrågan är en grundbult. Det är bara fred i teori och praktik som kan hindra fortsatt miljöförstöring, klimatkatastrofer, mänskligt elände och orättvisor och som kan återupprätta förtroendet mellan människor.

Skapandet av fredsdepartementet riktar sig till alla partier och regeringen. Påverkan kan ske genom Fredskulturnätverk/FKN (facebook).

Australien och England är förebilder.

Motion 98:

Omfördelning av försvarsutgifterna till internationellt miljösamarbete

Version: 3

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Bo Herlin

E-post: bvherlin@gmail.com

Sammanfattning: De internationella spänningarna minskar inte, utan blir snarare större genom ökade militära satsningar. Dessutom skadas miljön av allt flera militärövningar. För att minska spänningarna bör man snarare satsa mycket på diplomati, freds- och konfliktforskning samt internationella samarbeten av olika slag, inte minst för att rädda den miljö som vi alla är beroende av.

Föreslagna åtgärder: Omfördela försvarsutgifterna så att betydligt mer går till fredsforskning och andra fredsfrämjande verksamheter, särskilt internationellt samarbete som minskar hoten mot vår gemensamma miljö.

Motiv och bakgrund: Konkurrensen om jordens begränsade resurser blir allt hårdare tack vare det ständiga kravet på ekonomisk tillväxt, vilket leder till både nationella och internationella konflikter. Många regeringar har därför ett 'naturligt' intresse av att öka den nationella sammanhållningen mot eventuella yttre fiender med hjälp av militära satsningar och inköp av vapen - vilket dessutom tillgodoser den övriga industrins krav på ekonomisk tillväxt. Men de internationella spänningarna minskar inte, utan ökar snarare ännu mer på grund av detta. Dessutom skadas miljön av de militärövningar, som är en del av satsningen, vilket ytterligare ökar det hot (dvs. de begränsade resurserna) mot den ekonomiska tillväxten som var det ursprungliga problemet.

Motion 104: **Grönt index**

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Gunnar Petersson

Organisation: Green Challenge Sweden AB

E-post: gunnar.petersson@flyinge.nu

Sammanfattning: Grönt Index beskrivs av kunniga experter för varje värde. Exempelvis Indexnivå 17 fysiska personer. Gör inget särskilt för att minska mina klimatpåverkande utsläpp. Indexnivå 5 - fysiska personer Inga flygresor. Kör biogasbil, Köper grönsaker via närbeläget odling eller odlar själv. Köper kläder via second hand.

Detta skulle sporra även de anställda att förbättra sina värden.

För organisationer exempelvis Indexnivå 16 juridiska personer Våra byggnader värms upp med biobränsle.

Föreslagna åtgärder: Inför ett Grönt index 1-17, som beskriver hur klimatsmart en organisation är (där 1 är bäst). Varje organisation skall redovisa sitt Grönt indexvärde i årsredovisning eller på annat sätt. Man kan även låta sina anställda redovisa sitt personliga index och ange sina anställdas medelindexvärde.

Motiv och bakgrund: Det gröna indexet visar på vad varje organisation eller person behöver göra för att förbättra sitt indexvärde. Personer och organisationer som går före och skaffar sig ett lägre värde kan sedan belönas på olika sätt via de system som riksdagen förfogar över.

Kommuner som skaffar sig ett lågt grönt indexvärde kan påräkna ökad inflyttning.

Företag som utmärker sig genom exempelvis återbruk eller klimatkompensation kan påräkna ett ökat förtroende hos sina kunder. Försäljningen ökar och företaget satsar på att skaffa sig ett ännu lägre grönt indexvärde.

Motion 111: **Green Nudging**

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Gunnar Petersson

Organisation: Green Challenge Sweden AB

E-post: gunnar.petersson@flyinge.nu

Sammanfattning: De 17 globala målen (Agenda 2030), som världen har enats om är en stor framgång. Genom att införa ett system, för att värdera ett företag/organisations läge med avseende på de 17 målen, så knuffas hela samhället i rätt riktning. För var och ett av de 17 målen finns delmål definierade. Ett system för värdering av privata företag och offentliga organ införs. Detta öppnar då också upp för nya tankar. Ett sådant exempel är återbruk och cirkulär ekonomi, som öppnar företags intresse för samverkan med social ekonomi. Gränserna mellan privat, offentlig och civilsamhället öppnas upp.

Föreslagna åtgärder: Inför ett system för nudging baserat på de 17 globala målen. (Agenda 2030). Genom att knuffa på företag och organisationer i rätt riktning och belöna de som närmar sig målen, så kommer hela kommuner och regioner att kunna mätas och belönas. Alla som önskar skall kunna ta del av hur väl organisationer uppfyller målen.

Motiv och bakgrund: Green Nudging är en metod, där samverkan mellan parterna, som beskrivs i Mål 17 förväntas underlättas och stimuleras. En metod som skapar innovation underifrån. Agenda 2030 har utvecklat bedömningskriterier som kan användas. Bedömningen för varje organisation och företag görs enkelt åtkomlig och riksdagen inför belöningar kopplat till hur väl målen uppfylls.

Motion 115: Klimatet och Public service

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Ingalill Ek

E-post: ingalill.s.ek@gmail.com

Sammanfattning: Public service har unika möjligheter att öka medborgarnas kunskap om
1/ sambandet mellan livsstil och klimatförändringar
2/ behovet av att ersätta kortsiktiga val med långsiktiga överväganden
3/ klimatrelaterad forskning på ett allvarligt och sakligt sätt

Föreslagna åtgärder: Public service bör öka sin folkbildande verksamhet vad gäller livsstil och hållbarhetsfrågor att gå i linje med beslutade politiska mål om utsläppsminskningar

Motiv och bakgrund: Klimatfrågan är en ödesfråga för vår planet. Effekten av ökade utsläpp kommer att påverka kommande generationer mer än oss idag. Public service har unika möjligheter att sakligt informera medborgarna om behovet av att skyndsamt ändra resvanor och konsumtionsmönster för att bromsa en annars skenande utveckling.

Motion 117: Utveckling av styrmedel för begränsning av utsläpp av klimatgaser

Version: 2

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Mats Dunkars, Ulla Brunö, Desirée Johansson, David Magnusson, Solveig Dahl

Organisation: Naturskyddsföreningen i Stockholms län

E-post: mats.dunkars@telia.com

Sammanfattning: De flesta av dagens klimatåtgärder fokuserar på att utveckla alternativa teknologier för de verksamheter som orsakar klimatutsläpp. Detta kommer inte att leda till någon minskning av de totala klimatutsläppen eftersom människans konsumtion hela tiden ökar. För att åstadkomma en minskning av de totala utsläppen av klimatgaser är det nödvändigt att regeringen fokuserar på hur det är möjligt att begränsa och på sikt eventuellt även förbjuda själva utsläppen. Därför föreslår vi att regeringen ges i uppdrag att ta fram och utvärdera olika förslag på styrmedel för att begränsa utsläpp.

Föreslagna åtgärder: Ge i uppdrag till regeringen att utveckla och förfina olika styrmedel för att fasa ut och på sikt eventuellt även förbjuda utsläpp av klimatgaser. I uppdraget ingår att ta fram flera scenarier där olika styrmedel kombineras för att se hur utsläpp av klimatgaser kan minskas. Varje scenario utvärderas och sätts i relation till de åtaganden Sverige har gjort i Paris-avtalet.

Motiv och bakgrund: Utsläpp av klimatgaser är en miljöfarlig verksamhet

(<http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/0100/91-620-0127-2/>). Liksom för andra miljöfarliga verksamheter bör regering och riksdag i första hand fokusera sina insatser i klimatfrågan på att utveckla olika styrmedel för att begränsa utsläpp av klimatgaser. Av någon anledning har politikerna valt att försöka minska utsläppen av klimatgaser genom att ge bidrag till tekniska innovationer som inte orsakar utsläpp med en förhoppning om att de nya lösningarna ska kunna konkurrera ut motsvarande klimatgasgenererande teknologi. Sedan början på 1990-talet har regeringen försökt främja rätt teknologier genom att dela ut bidrag för att t.ex. installera värmepumpar, premiera miljöbilar och nu senast för att främja elcyklar. Tyvärr har ingen av de här satsningarna haft någon effekt på Sveriges utsläpp av klimatgaser. Ur ett konsumtionsperspektiv har svenskarnas utsläpp legat på ungefär samma nivå sedan början av 1990-talet (se Naturvårdsverket). Varför fungerar det inte?

Anledningen förfaller vara att all utveckling av ny teknologi också leder till att vi blir rikare. Vi får mer pengar att spendera och den avgörande frågan är hur vi väljer att spendera pengarna. Om jag ersätter min gamla oljepanna med en värmepump minskar utsläppen av klimatgaser för att värma upp mitt hus och jag får lägre kostnader för uppvärmning. Om jag då använder de pengar jag sparat för att semestra i Thailand leder detta totalt sett till att mina utsläpp ökar. Hade jag däremot valt att köpa närproducerad mat för pengarna hade utsläppen minskat ytterligare. Svenskarna i stort har tyvärr valt att använda sin höjda levnadsstandard till att öka sitt flygande, öka sin köttkonsumtion och köpa mer kläder. Allt detta har en negativ påverkan på klimatet.

För att vara säker på att uppnå begränsningar bör riksdag och regering direkt fokusera på att utveckla styrmedel för att kraftigt minska utsläpp och sedan låta marknaden utveckla och införa de tjänster och produkter som efterfrågas. För att marknaden ska fungera väl är det viktigt att såväl privatpersoner som företag vet vilka styrmedel som kommer att tillämpas och hur dessa kommer att utvecklas över tid. Om jag som privatperson ska köpa en ny bil idag behöver jag veta hur den kommer att beskattas under hela bilens livslängd. På samma sätt behöver ett åkeri veta vilka regler som kommer att gälla när de ska förnya sin lastbilsflotta. Utbyggnad av infrastruktur är mycket långsiktig och det bör finnas tydliga avsiktsförklaringar från riksdag och regering kring vilka styrmedel som kommer att införas vid vilka tidpunkter för att det ska vara möjligt att bedöma vilka transportlösningar som kommer att dominera framöver.

Att försöka främja ny teknologi har alltför osäkra effekter. Vi anser dock att regeringen bör främja forskning som syftar till att utveckla ny kunskap och nya teknologier. Riksdag och regering ska däremot inte ge bidrag till själva införandet.

Motion 129:

Faktablad - koncentrerad kunskap för insikt och vägledning att handla nu!

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Björn Lindbergson

E-post: bjorn@lindbergson.se

Sammanfattning: Kommunikationen om klimatet måste vara faktabaserad, rak och ärlig. Tydliga faktablad kan bidra till detta. Koncentrerad, handlingsinriktad kunskap med helhetsgrepp kan bidra till att stimulera till, utbilda, underlätta/vägleda och framtvinga resultat- och samarbetsinriktade omställningsprocesser.

Föreslagna åtgärder: Naturvårdverket får i uppdrag av regering/riksdag att sammanställa faktablad som ett prioriterat verktyg för omställning av samhället - nationellt, lokalt/kommunalt och individuellt.

Motiv och bakgrund: Insikten om att klimathotet är en ödesfråga är allmän. Vidare att Sverige har goda förutsättningar att kunna bli en förebild hur att ställa om en nation syftande till hållbarhet. Kunskap finns men förmågan, kravet på och modet att handla strukturerat, resultat- och samarbetsinriktat saknas på alla nivåer i samhället. Med få undantag.

Målkonflikter måste tydliggöras och handling underlättas och om så krävs framvingas genom faktabaserad, rak och ärlig kommunikation. Om inte det är möjligt måste politikerna de folkvalda ledarna informera om att beslutade klimat- och hållbarhetsmål ej kan nås. Och redovisa skälen varför. Annars eroderas kittet i samhällsbygget tilliten vilket vore förödande.

Idag tycks vårt samhälle vara för komplext för oss för att kunna ställa om under ordnade former. Minska från en resursförbrukning motsvarande 4,2 planer ned mot 1 (WWF) och från utsläpp av växthusgaser från 11 ton per capita ned mot 2 (Parisavtalet). Hjälpmedel för detta behövs. Faktablad korta och kärnfulla är ett exempel.

Syftet med faktablad (A4 med max fram- och baksida), koncentrerad, handlingsinriktad kunskap är att med helhetssyn och helhetsgrepp bidra till att stimulera till, utbilda, underlätta/vägleda och framtinga resultat- och samarbetsinriktade omställningsprocesser för att nå beslutade klimat- och hållbarhetsmål - på lokal/kommunal, regional, nationell, EU- och globalnivå.

Se exempel i bilaga:

Hur motionen kan användas.

Befintliga faktablad.

Önskade faktablad..

Naturvårdsverkets kompetens för faktablad.

Mejl till partiernas klimatpolitiska talespersoner.

Bilaga finns [online](#) till denna motion

Motion 144:

Mer fred för skattepengarna!

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Anders Axner, Inger Holmlund

E-post: anders.axner@gmail.com

Sammanfattning: Genom att satsa på direkt fredsskapande åtgärder minskar vi risken för krig och konflikter och skapar fred till en bråkdel av utgifterna för militär och krigsmateriel.

Föreslagna åtgärder: Vi vill att resursanvändningen i försvarsbudgeten radikalt omfördelas så att 20 % av kommande försvarsbudget används till direkt fredsskapande åtgärder. Avsikten är att år från år minska försvarsbudgetens utgifter för militär och krigsmateriel så att försvarsbudgeten övergår till att vara en fredsbudget.

Motiv och bakgrund: I dag tror många människor att ju bättre rustade vi är militärt desto mindre risk är det att det blir krig. Är det verkligen möjligt att skapa fred genom att rusta för fred? Tänk om det finns

andra och effektivare sätt att åstadkomma fred än genom att försöka skapa rädsla hos den förmodade fienden.

Investeringen i militär och krigsmateriel är drygt 40 miljarder kronor per år. Vi frågar oss hur mycket fred vi får för våra skattepengar? Tänk om dessa pengar istället skulle satsas på direkt fredsskapande åtgärder? Vi är övertygade om att det finns effektiva fredsskapande åtgärder som ökar vår insikt, förståelse och empati och minskar rädslan som många känner inför den förmodade "fienden".

Vi föreslår följande konkreta åtgärder som förändrar individens sätt att se sig själv i förhållande till omvärlden:

Fredligt utbyte med andra länder. Ett effektivt sätt att öka förståelsen människor emellan, och följaktligen länder emellan, är att besöka andra länder, lära känna människor, och förstå mer av deras kultur och livsförhållanden. Det är särskilt fredsskapande att göra detta i unga år. Om man satsar några procent av försvarsbudgeten kan alla ungdomar i Sverige erbjudas möjlighet att besöka ett land.

Utbildning. Att införa utbildning i konflikthantering i grundskolan och gymnasiet skulle minska benägenheten för konflikter drastiskt. I dag vet vi till exempel att det vi upplever som hot från någon annan människa ofta har sin grund i att vi har liknande egenskaper och beteenden hos oss själva, som vi inte vill se eller är medvetna om. (Kallas med en psykologisk term för "projektioner"). Sådant kan bli medvetet genom övningar och skulle minska riksken för konflikter. Ämnet skulle också innebära upprepade övningar i att uttrycka vad man själv önskar och behöver, samt lyssna till vad andra önskar och behöver, utan att kritisera sig själv eller andra.

Skapa yttre fred genom inre frid. Vi förespråkar även fredsskapande åtgärder på mer subtila plan, där syftet är att skapa harmoni i kropp och själ, såsom yoga, mindfulness och meditation. Denna typ av aktiviteter skapar inre frid vilket leder till yttre fred. Sambandet har visats genom många studier.

Du tycker kanske att det vi skriver låter bra, men undrar om samhället har råd? Vår motfråga blir: Hur mycket fred får du för pengarna just nu? Sveriges regering har beställt två ubåtar till en kostnad av drygt 8 miljarder kronor. Hur mycket fred får du för dessa miljarder?

Hur mycket fred skulle du få om Sverige satsar en bråkdel av dessa pengar på direkt fredsskapande aktiviteter? Oerhört mycket mer tror vi.

Motion 159:

Naturarrende, återföring av ekonomiska medel till resursregioner

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Marcel Berkelder, Exergi Byrån, Heidi Andersson Armbryterskan från ensamheten

E-post: marcel@exergi.net

Sammanfattning: Sverige har en stor tillgång av naturresurser i form av vattenkraft, vindkraft, malm och skog. Dessa naturresurser nyttjas till mångmiljardbelopp årligen. En obetydlig ekonomisk del av dessa naturvärden stannar i de områden där resurserna nyttjas. Tvärtom leder naturnyttjandet till skador som minskar dessa områdens attraktionskraft, såväl för de boende som för potentiella turistnäringar.

Med en naturarrendeavgift som motsvarar 2 - 5 % av resursens värde kan flera negativa konsekvenser av resursnyttjandet motverkas.

Föreslagna åtgärder: Motionen yrkar på ett införande av naturarrende avgift som har till syfte att återföra ekonomiska medel till glesbygd som kompensation för ingrepp i naturen och för att stötta utvecklingen i glesbebyggda områden.

Motiv och bakgrund: Ett flertal forskare (David Pimentel et al, Natural Resources and an Optimum Human Population,

H. Benking et al, Robust Paths to Global Stability.) har kommit fram till att åstadkomma en rättvisare social och ekonomisk fördelning i världen är att införa en internationell naturresursbeskattning. U-länder som töms på naturresurser av i-länder skulle därmed kunna få ta del av kakan på ett bättre sätt om det infördes en naturresursavgift som betalas direkt på plats där naturresursen nyttjas och som går tillbaka till lokalbefolkning i form av utvecklingspengar till infrastruktur m m.

I frågan om naturresursnyttjande är stora delar av Sverige jämförbara med u-länder. Naturresurser nyttjas utan att regionen eller lokalbefolkningen får större gagn eller kompensation för uppoffringar i form av landskapsförändringar, giftiga utsläpp från gruvor, stora återställningskostnader efter gruvbolag som har gått i konkurs m m.

Systemet med kompensation för naturresursnyttjande finns i Sverige gällande vindkraft. En markägare får i runda tal 150 000 kr per år (Källa: LRF) för upplåtande av mark för ett större vindkraftverk=naturarrende. Samma princip kan tillämpas på vattenkraft.

Ett 2-2,5 MW vindkraftverk producerar normalt 6-7 GWh. Ersättningen innebär ca 2 öre/kWh. Ett vindkraftverk påverkar färre naturvärden än utbyggnad/etablerad vattenkraft. Därför bör vattenkraftens naturarrende vara större per kWh.

En rimlig kompensation för Vattenkraften vore ett naturarrende om minst 2-5 öre/kWh som går direkt tillbaka till regionen där vattenkraft utvinns och där den minskad turistiska/naturvärden värden och biodiversiteten. I pengar ca 2,5 miljarder kronor.

I Sverige bryts (2010) ca 30 miljoner ton järnmalm och ca 30 miljoner ton icke järnmalm. Här bör naturarrende ligga på 2-3 öre/kg malm (20-50 kr/ton). Järnmalmspriserna ligger på över 75 dollar per ton, dvs 600 kr/ton. Arrende innebär således 2-5%. I pengar ca 1,5 miljarder kronor.

Biobränsle omsätter närmare 130 TWh (2010) och är större än olja. Biobränsle är ett förnybart alternativ som har stora utvecklingspotentialer att ersätta fossila bränslen. Därför bör beskattningen på den vara ytterst försiktig. Biobränsle är ett billigt bränsle och därför bedöms det att det finns utrymme för naturarrende.

Andra skogsprodukter har ett mycket högre förädlingsvärde. Det produceras ca 17 miljoner m³ sågade trävaror per år (2010) i Sverige, förädlingsvärdet ligger på ca 1000 kr/m³.

Massaproduktionen ger ett förädlingsvärde om ca 2000 kr/ton.

I Sveriges skogar avverkas ca 90 miljoner m³ per år. Råvaruvärdet är 200-300 kr/m³. Ett naturarrende som går direkt tillbaka till regionen/kommunen där avverkning sker, om 10 kr/m³ skulle ge 900 miljoner kronor. Ovan skissade naturarrenden skulle kunna ge i storleksordning 5 miljarder kronor.

Minst 20 % bör avsättas/fonderas årligen för beredskap för att motverka naturförändringar som uppstår på grund av naturresursnyttjande. Lämpligen förvaltas dessa medel av resp länsstyrelse. Härvid ska även beaktas att det finns ett negativt samspel mellan människans direkta naturpåverkan genom avverkningar, gruvdrift, vattenkraftverk m m och genom global antropogen klimatpåverkan.

Återstående 80%, ca 4 miljarder kronor ska användas för att förbättra livsvillkoren för kommuner med naturresurser, men med dålig ekonomi. Medlen ska användas till förbättrad infrastruktur framförallt för att befrämja kollektiv trafik, energieffektiviseringar, förbättrad service, vård, badhus, skolor, bibliotek m m som gör det attraktivt för människor att flytta till dessa kommuner och att motverka befolkningsminskningen.

Det skulle innebära en annan (svensk) syn på landsbygdsutveckling, en syn som redan finns i Norge och i

väsentliga delar också i vårt andra grannland Finland

Vattenkraften beskattas idag med fastighetsskatt, samma princip kan gälla för naturarrende, med den skillnaden att fastighetsskatten betalas till staten och att naturarrende betalas i den kommun kraftverket finns.

Samma princip ska gälla för skog och malm.

Som räkneexempel kan visas att 5 miljarder skulle innebära att ca 3,5 miljarder går till 30 kommuner i Västerbotten och Norrbotten. Det skulle betyda 7000 kr per invånare. För en kommun som Boden ca 200 miljoner kronor. En kommun som Storuman ca 41 miljoner. Lycksele 86 miljoner. Vilhelmina 66 miljoner kr. Pengar som skulle kunna ge dessa kommuner ett lyft och som kan vända trenden från nedåtgående befolkningsantal till ökande och därmed en levande landsbygd.

En rättvisare fördelning av resurserna kan accepteras av alla om den presenteras på rätt sätt.

Regionalpolitik och skatteutjämningsystem är svårare att förklara än rättvisan i att där skadan sker ska invånarna ha kompensation som balanserar upp den negativa inverkan på kultur, natur, turism m m, resursnyttjandet har, genom att kunna erbjuda andra mervärden som finansierats av vinsterna från naturresurserna.

<http://www.exergi.se/Naturarrende%20VK.pdf>

Bilaga finns [online](#) till denna motion

Motion 180: Solidariskt och långsiktigt samhällsbyggande.

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Birger Eneroth

Organisation: Privat

E-post: birgereneroth@yahoo.com

Sammanfattning: Vi kan bygga ett långsiktigt hållbart samhälle ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Det är mycket lättare och mer ekonomiskt lönsamt än många tror.

Föreslagna åtgärder: Bygg ut vind- och solenergi mycket snabbare.

Stoppa kärnkraften mycket snabbare.

Via FN bör vi verka för att förbjuda kärnvapen.

Motiv och bakgrund: Bygg ut vind- och solkraft snabbare. Landsbygdsutveckling med fler bra jobb. Lokala vägar byggs som också underlättar ett hållbart skogsbruk och vindkraftutbyggnad. Elnätsutbyggnad ger minskad sårbarhet i hela samhället. Mer av regional självförsörjning ger ökad trygghet.

Mer elkablar till Tyskland och Nordpool för export. En snabbare avveckling av fossilkraft och kärnkraft bör underlättas både där och här. Nu. Det blir lättare att övertyga Finland om att de inte ska bygga nya kärnkraftverk. Vi bör garantera Finland att de får köpa el av oss till lågt pris. De behöver inte kärnkraft. Jag vill att vi satsar på en snabbare utbyggnad av vind- och solkraft.

Satsa på utbyggnad av fjärrvärmesystem. Förbränningen sker vid kallare än ca 1100 grader för att det inte ska bildas kväveoxider och vid temperatur över ca 800 grader så det inte ska bildas PAH som också är giftigt. Spillvärme från industrier kan tas tillvara. Från värmepumpar kan man få både fjärrvärme och fjärrkyla.

Solenergi ger värme. Man kondenserar rökgasernas stora innehåll av energirik vattenånga. Man renar rökgaser och aska från tungmetaller och annat. Fosfor kan då användas som gödsel där det behövs. Man kan elda skogsavfall, det brännbara hushållsavfallet, träavfall och plastavfall som inte används till annat. Samtidigt produceras el. Allt det här får man inte med mindre pannor. Jag vill att vi bygger mer fjärrvärme. Och nya hus nära fjärrvärmenät.

Bra klimatåtgärder förebygger många framtida konflikter.

Mellan länder och också inom länder är konflikterna ofta onödigt stora. Krigsmakt och vapenexport kan minskas. Fred på hela jorden är ett måste. Kärnvapen bör förbjudas så som 122 länder i FN har skrivit i en konvention som även Sverige bör ratificera nu. Katastrofer skall förebyggas icke förorsakas. Vi bör eftersträva bra klimat och en fredligare värld.

Det går inte att bygga kärnvapen av vindkraftverk. Men det går att bygga kärnvapen av kärnkraftverkens bränsle. Fem kilo av en lämplig plutoniumisotop räcker till en bomb. Vi måste göra vad vi kan för att undvika spridning av kärnvapen till fler länder och organisationer. Vi bör göra det svårare och svårare att producera sådana vapen.

Det finns nu, tror jag, ca 400 kärnkraftverk i drift, i världen, lika många ungefär som på 1980-talet. Totalhaverier har skett i Tjernobyli och Japan. I Sverige har vi tio reaktorer. Sannolikheten för en stor olycka är alltför stor. En olycka i Forsmark och nordlig vind skulle göra att de som kan flyttar från hela Stockholm med ofattbara kostnader för många individer och för samhället. Vi bör avveckla kärnkraften mycket fortare än vad som nu planeras. Det lönar sig.

Bygg visioner för framtiden. Låt oss bygga ett resurshushållande kretsloppssamhälle nu. Väntar vi så är det bara förlorad tid medan problemen växer. Katastrofer skall förebyggas icke förorsakas.

Hållbar utveckling, meningsfulla arbeten och mer välfärd åt alla är en samhällsbyggnadsfråga inte bara en teknikfråga.

Minska behovet av långa resor. Prioritera plats för gång- och cykel. Prioritera därefter kollektivtrafik och därefter för biltrafik som kräver mycket mark. Det räcker inte med kommunal planering. Det behövs mer av regional planering. Och internationell. Skarpare EU-direktiv för miljön.

Vi väljer ofta energismart teknik om vi tjänar pengar på det. Den fasta delen av bilkostnaden, bl a bilskatten bör helst vara noll och den rörliga delen desto högre. Bilpooler, hyrbilar, trängselskatter i storstäder, kraftigt höjda bensinskatter, lägre taxor i kollektivtrafiken är exempel. Vi kan då åka bil när det behövs men väljer oftast att åka kollektivt.

Godstrafik kan ofta samordnas. Kollektivtrafik för gods. Miljön blir bättre med färre lastbilar. Bilköerna minskar bra också för dem som ändå måste åka bil. På landsbygden kan samma fordon ta med både människor och typ europapallar med gods, så att det går fort att lasta av t ex vid en liten livsmedelsaffär och med sådan samordning så blir det rimligen större turtäthet för de resande. Med rimlig ekonomi. Kanske förarlösa små elektriska bussar.

Att bygga för hållbarhet är mycket lättare än många tror. Och mer ekonomiskt, mer meningsfulla jobb, bättre välfärd och miljö.

Polluter pays principle, den som förorenar bör betala, är en internationellt godtagen etik och moral. Vi bör försöka leva efter den. Den generation som har nytta av en verksamhet bör ta hela kostnaden för den även för miljö och olyckor. Idag betalar vi inte för kärnkraftavfallens kostnader för slutförvaring. Hänsynslöshet och springnotor till framtiden och till andra länder är inte OK. Vi kan hellre utveckla och exportera bra teknik. Det är bra även ekonomiskt. Och inte bara för oss som lever nu. Vi bör ju tänka på hela planeten. Rädda freden och klimatet bör vara viktiga mål.

Det är bättre för freden på planeten om vår industri utvecklade och exporterade vindkraftverk i stället för stridsflygplan. Danmark gör det.

Birger Eneroth, Lidingö

Motion 188:

Examine the 'Action' Sector relation to Climate Destruction

Version: 2

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Janine O'Keefe

E-post: janineoke@gmail.com

Sammanfattning: 'Deltidsarbete är också ett stort problem i akademien i Europa, vilket hänger ihop med osäkra anställningar. Enligt den här rapporten är andelen deltidsanställningar inom akademien i Sverige hela 28 procent.'

<https://universitetslararen.se/2017/10/27/allt-samre-arbetsvillkor-inom-akademien-i-europa/>

Anglo-saxons usually do not trust their governments, whereas Swedes do. The first and second Swedish voters, are unlikely to be aware of this cultural conflict. This cultural conflict will naturally put Swedes at a higher risk of Climate anxiety. A good way to reduce Climate anxiety is via Action!

Föreslagna åtgärder: for parliament

-to examine, support and actively expand Climate 'Action'!

-to enable a living wage and reasonable working conditions for people working with the 'action' sector.

-to actively encourage Climate Action to reduce Climate Anxiety!

Motiv och bakgrund: Hannah Arendt's division of human activity into categories of 'labour', 'work' and 'action' in her 1958 book The Human Condition.

Divide employment into these three sectors, labour (often also called care), work and action.

Labour is mainly about taking care of needs, eating, sleeping, care of young old and healthy. Sweden is good at converting labour into a formalised economy and creating professions.

Work is about building infrastructure and in many cases the infrastructure to enable the labour of care, eg. schools and hospitals.

Action is about learning, journalism, föreningar, union organisationer and creating a reasonable system to find solutions together, e.g. democracy.

It is necessary to examine changes to 'action' as a sector, over the last 30 years. Examine both the wages and the working conditions. The wages seem to have stagnated and in many cases the working conditions are far more unstable. Contract and part time based work for academics, researchers and journalists is a typical example. The way unions are being limited, economically through tax changes, and the freedom of association in many ways around the world is another, the right to strike and protest is also being weakening.

This process to reduce security and conditions for people working in the 'action' sector is undermining political 'action'. These individuals have less time and energy for political action in Sweden. This effects our ability to react against Climate Destruction.

As an Australian who has been fascinated by Anglo-Saxon denial methods since I first voted, I think the climate denial is particularly interesting. Anglo-saxons usually do not trust their governments, whereas Swedes do. The first and second Swedish voters, who learned to rely on governments in school, are probably not aware of this cultural conflict. This cultural conflict will naturally put Swedes at a higher risk of Climate anxiety. This is particularly alarming for young people, who often look up to the English speaking foreigners, wealth and social media competence. Anxiety is coupled to self harm. A good way to reduce Climate anxiety is via Action! Therefore we need to educate our health organisations quickly. One valid health organisation preparation and tool is to teach individuals about how to undertake actions with real Climate benefit. Climate actions included humour, standing up and civil disobedience should be explored and probably encouraged. These young people know we are desperate and they will see half hearted efforts as 'fake'.

Motion 193:

Satsa lika mycket på fredsåtgärder som på försvar

Version: 2

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Björn Idar, Elisabeth Rosenborg

E-post: bjorn.idar40@gmail.com

Sammanfattning: Försvarsövningar och krig utgör ett par av vår tids största miljöbovar och vi bör därför satsa kraftfullt på förebyggande åtgärder.

Föreslagna åtgärder: Avsätt hälften av vår försvarsbudget till fredsforskning och ökade diplomatiska åtgärder.

Motiv och bakgrund: Föreställningen att krig kan vinnas i dagens högteknologiska värld är befängd. Det inser förmodligen även de flesta makthavare. De enda möjliga kortsiktiga vinnarna, försvarsindustrins delägare, skulle till sist också stå som förlorare i strömmen av flyktingar, terror och miljöförstöring.

Sverige har länge förskonats från krig men inte från ?fredliga? militärövningar. Den omfattande övningen tillsammans med NATO, Aurora 17 (uppskattad kostnad 580 miljoner), blev inte bara ekonomiskt kostsam. De okontrollerade utsläppen i miljön av dieselavgaser från alla fordon såsom stridsvagnar, bilar, fartyg, ubåtar, helikoptrar och flygplan lär inte finnas med i några miljöbelastningsanalyser. Skarp ammunition

innehåller ofta bly och i pansarbrytande sådan utarmat uran. Vad de explosiva satserna sprider är okänt. Tillsammans med spill av bränsle, glykol och läckande oljor hamnar en del av det till slut i grundvatten, vattendrag och sjöar och slutligen i våra kroppar. Alla sönderkörda marker kommer länge att påverka såväl djurliv och växtlighet som människor. Antalet skrämde, dödade eller skadade djur lär förbli okänt. Dessutom används Europas viktigaste reservvattentäkt, Vättern, som övningsområde för bombflyg.

Kraft och massiva resurser bör satsas på mänsklighetens enda verkliga fiende, vi själva, med vår arroganta attityd till den jord som föder oss. Vi måste satsa mer på orsakerna till krig. Brist på mat och vatten, på grund av vår hänsynslösa skövling av jordens gåvor, är bidragande orsaker. Stora företags och länders köp av mark-, vatten-, och fiskerättigheter, som ger allt mindre utrymme till ett värdigt liv för alltför många, är en annan. Global handel drar människor från deras jordar till städerna, ditlurade av fagra löften. Monopol på och försäljning av genmanipulerade grödor, starkt beroende av gifter, slår samtidigt ut miljontals bönder.

Vad som driver diktatorer och hänsynslösa industri- och politiska ledare till dessa övergrepp bör på allvar analyseras. Historien har bevisat att män vill ha makt. Sårad stolthet leder dessutom ofta till övergrepp och våld. Är mer stöd till jordens kvinnor en framkomlig väg?

En sak är säker: Att eliminera orsakerna till krig är både bättre och billigare än att utkämpa dem.

Motion 202:

Reasonable Equality more important than population in IPAT!

Version: 3

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Janine O'Keefe

E-post: janineoke@gmail.com

Sammanfattning: IPAT is an equation that expresses the idea that environmental impact (I) is the product of three factors: population (P), affluence (A) and technology (T). P = population and refers to the total number of people. While Population is not unimportant, consumption for the richest 10% is having a far greater impact.

https://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/file_attachments/mb-extreme-carbon-inequality-021215-en.pdf

<http://www.drawdown.org/solutions/women-and-girls/educating-girls>

<http://www.drawdown.org/solutions/women-and-girls/family-planning>

Föreslagna åtgärder: -research and educate about Swedish consumption and CO2 emissions.

-bring into the general knowledge that the poor would be far better off without the wealthy, when it comes to CO2.

- $I = P \times A \times T$,

Impact on the environment is due to the product of 3 factors: Population, Affluence, and Technology.

Motiv och bakgrund: Many discussions with people who are interested in Climate Destruction often land up in debates about population and inferences that population in Africa and help with vaccines are

creating too many people. With the Oxfam picture about consumption it is fairly clear that population in the wealthy countries is definitely the problem. If we got rid of the 30% wealthiest the Carbon emissions would be 21% and would be manageable.

The Climate destruction is more about reasonable equality of resources and not population. Longer term the educating girls and family planning options from Drawdown are also necessary, but not for the immediate CO2 emissions today.

Motion 210:

Bygg klimatrörelsen: Weekly local Klimatriksdag meetings until 350ppm

Version: 4

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Janine O'Keefe, Helen Rosell, Mike Brunt, Göran Nordström, Elisabete Andrade

E-post: janineoke@gmail.com

Sammanfattning: Elinor Ostrom work in community and creating thorough democracy is a great source for insight and examples.

<https://www.youtube.com/watch?v=UD-eTsOVfsw>

Richard Haller's work about 'Psychological person'. His discussion about social preferences, limited rationality and lack of self control are all useful.

https://www.nobelprize.org/nobel_prizes/economic-sciences/laureates/2017/press.html

Föreslagna åtgärder: - Upplys: Vetenskapen är klar. Politiken förhindrar omställningen.

- Undersök, diskutera vad inom politiken som förhindrar.

- Möjliggör gräsrotspolitik.

- Skapa demokratiska klimat-fora nära och veckovis.

Motiv och bakgrund: Ett Miljönytt är vår jämlika rättighet

Vad händer egentligen med miljön??

Vi har bidöd, koralldöd, havsdöd, fågeldöd, bakteriehot, förgiftningar, ökande koldioxidutsläpp, ökning av missbildningar. Vi har en stark ökning av infertilitet, cancer, astma och allergier - som beror på miljöförstörelsen.

Det är dags att lyfta fram de här frågorna för diskussion. Men det är svåra ämnen att skapa diskussion kring. Det går liksom inte att lösryckt kasta ur sig: ?Vad tycker du om miljöförstörelsen??. eller ?visst är det hemskt med havsdöden!?.

Diskussionen kanske inte passar in i sammanhanget och det kan vara svårt att leda diskussionen vidare. Men eftersom miljön är så oerhört viktig att få upp på agendan, så borde media ta ansvar för den biten. Vi behöver starthjälp för att få fart på diskussionerna och engagemanget.

Marknadskrafterna har desto bättre uppbackning. De backas upp av reklam, marknadsföring, dagliga nyheter och med ett gigantiskt globalt samarbete som ger stora belöningar. Men vem backar upp miljön

med ett gigantiskt globalt samarbete med stora belöningar? Vem gör reklam för miljön på bästa sändningstid mitt i TV-programmen? Det är ett ytterst otacksamt arbete att arbeta för miljön. Ett arbete som sker i ständig motvind och mestadels obetalt och frivilligt, vilket visar sig i det svaga intresset.

Just nu biter ingenting mot marknadskrafterna. Inga miljöavtal har stått emot hittills. Vi får se hur det går med Parisavtalet. Att försöka gå emot marknadskrafterna är som att hålla vatten på en gås - det är bara att skaka på sig lite och sen köra vidare som vanligt.

Skillnaden mellan miljön och det ekonomiska systemet är att naturens eget system är inget mänskligt påhitt. Naturen är en sann realitet som även ligger i marknadskrafternas intresse att behålla så intakt som möjligt för sin ekonomiska budget. Slår man ner på naturen så blir man knockad tillbaka. Snart är det ?time out? för klimatet, och då följer ekonomin med i fallet. Då hjälper inga förbättrade handelsavtal.

Ett Miljönytt i de dagliga nyheterna hade fått rätsida på vad som är det verkliga systemet och vad som är det illusoriska systemet. Naturen hade blivit dagligen påmind och uppmärksammas för vad den är - vårt enda sanna system.

Frågan: ?Vad tycker du om miljöförstörelsen?? hade inte längre känts malplacerad om den blev placerad i ett konkret sammanhang, i de dagliga nyhetssändningarna. Frågan hade istället känts väldigt relevant att diskutera.

Inför valet så tycker vi att en av partiets största valfrågor ska bli ett löfte att genomdriva ett Miljönytt i de dagliga nyhetssändningarna. Miljön behöver en röst i etern. Det är vår jäkla rättighet.

English Actions:

- make it common knowledge that the science is settled, it is the politics which is preventing change.
- examine and discuss what is preventing change within politics?
- enable politics for the grassroots.
- create a weekly, within walking distance, and time off for 99% of the community, to use democratic community to solve Climate Destruction.

We have now spent 30 years trying to use 'individual ration consumer man' as a mechanism to run society. This fails on many levels, the information available to each individual is different and if you have a lot of power e.g. economic wealth you can ride out the bumps in the economic system, as well as use your wealth to 'encourage' laws which aid your own buisness.

We need to examine and create systems to match alternative models, pershaps 'community citizen voter'. This system would require a regular discussion forum so that people learn and share options within their local and greater communities. In particular solutions for reduced CO2 emissions, e.g. new ways to enable a sharing economy, and capture Carbon, eg. in the local soil. Also, examination of options to reduce consumption of products, food and devices from countries far away, and there are many more, just read the KR14 book.

We need to discuss and understand if economic equality and power equality helps and why. These communities will enable us to know this, and Elinors work is very helpful. We need to feel pride in discussing and solving politics, a natural responsibility for all healthy citizens, an issue which is well taken up in this excellent video.

<http://klimatriksdagen.se/nygjord-promotionsvideo-for-klimatriksdagen/>

In September, 2017, I asked the local boat club to reduce the annual green waste burning. Within 6 weeks a 4 sqm compost was built and all large green waste was transported to the Biokolanläggning. This cost more, but the community wanted to prioritise the climate! The community took on the extra work and costs with pride, #FortheClimate . Such a beautiful group of people!
Just look at the mainly unpaid hours so many are dedicating to KR18 if you need another example.

Motion 211: Create a Climate Corps

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Janine OKeefe

E-post: janineoke@gmail.com

Sammanfattning: <https://sv.wikipedia.org/wiki/Fredsk%C3%A5ren>

Föreslagna åtgärder: -enable Climate Corps across the world, based on the JFK Peacecorps.

Motiv och bakgrund: On March 1, 1961 - 57 years ago today - the Peace Corps was established when President John F. Kennedy signed Executive Order 10924 (photo).

Its mission: To promote "world peace and friendship" by fulfilling three goals: To help the people of interested countries in meeting their need for trained men and women;

to help promote a better understanding of Americans on the part of the peoples served; and, to help promote a better understanding of other peoples on the part of Americans.

Since 1961, more than 180,000 Americans have joined the Peace Corps, serving in 134 nations.

It is now 57 years later and we need to look at how Sweden can help impact the rest of the world on Climate Destruction. We need to make the Climate safer for all and we among the leaders in how to reduce CO2 and bury Carbon. Add to this techniques about our basic school, with Jämställdhet, Jämlikhet and Democracy and we have a person capable of make in huge impact.

Motion 212: Jämställdhet en nyckel till effektiva klimatåtgärder

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Anna Axelsson

Organisation: Diakonia

E-post: anna.axelsson@diakonia.se

Sammanfattning: För att hitta de verkligt transformativa lösningarna på klimatutmaningarna krävs att allas perspektiv och erfarenheter får lika stort inflytande över beslutsfattande och planering. Därför behövs ett starkare jämställdhetsperspektiv i utformande och genomförande av klimatåtgärder. Genom den Gender Action Plan som antogs vid COP23 2017 bör alla länder kartlägga hur väl detta görs idag och identifiera hur arbetet kan stärkas. Sverige bör gå före och visa vägen i detta arbete.

Föreslagna åtgärder: Att regeringen genomför aktiviteterna i Gender Action Plan (under Klimatkonventionen) och följer upp resultaten genom att ge berörda aktörer mandat och resurser för att

förstärka jämställdhetsperspektivet i planering och genomförande av klimatåtgärder på nationell, regional och lokal nivå i Sverige

Motiv och bakgrund: Enligt Parisavtalets förord ska alla klimatåtgärder genomföras på ett sätt så att de respekterar och främjar mänskliga rättigheter, rätten till hälsa, jämställdhet och stärkande av kvinnors roll, lokalsamhällen och rätten till utveckling, med mera. Klimatarbetet under Parisavtalet ska också bidra till hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning. Detta gäller för alla länder som är parter till avtalet. Normer och värderingar ligger till grund för hur vi organiserar våra samhällen utifrån dem byggs institutioner, lagar och politiska system. Sådana samhällsfaktorer styr i sin tur ekonomin, som har en stor inverkan på klimatet som det ser ut idag. Världen idag präglas av ett värdesystem som utgår ifrån det typiskt manliga som norm och som i större eller mindre utsträckning i olika kontexter ger män mer makt och inflytande än kvinnor. För att hitta de verkligt transformativa lösningarna på klimatutmaningarna krävs att allas perspektiv och erfarenheter får lika stort inflytande över beslutsfattande och planering. Vid COP23 år 2017 kom världens länder överens om en Gender Action Plan (GAP) som ska stärka arbetet med jämställdhetsfrågor under klimatkonventionen och Parisavtalet. Det innebär bland annat att öka kvinnors deltagande, stärka kapacitet och samstämmighet samt att integrera jämställdhetsaspekter i finansiering, teknologiöverföring, rapportering och uppföljning. Alla länder som är parter till Klimatkonventionen och Parisavtalet är inbjudna att genomföra aktiviteterna i planen. För Sveriges del innebär det att man behöver göra en sammanställning av hur jämställdhetsperspektivet hittills har integrerats i klimatpolitik, planer och åtgärder och vilken kapacitet som finns för detta, samt hur klimatförändringarna påverkar män respektive kvinnor. Då Sverige i många avseenden är en föregångare när det gäller jämställdhet, är det viktigt att ta initiativ och visa vägen i denna process inom det globala klimatsamarbetet, genom att göra läxan på hemmaplan. Utifrån dessa aktiviteter kommer regeringen att kunna identifiera vilket behov av åtgärder och kompetens som behövs för att förstärka jämställdhetsperspektivet i klimatarbetet. Den här motionen rekommenderar att lokala, regionala och nationella aktörer får ett tydligt uppdrag att genomföra detta, inklusive medel och förutsättningar att tillsätta den nödvändiga kompetensen för att uppnå detta.

Motion 255: **Climate Denial, Climate Anxiety and Voter Political Action**

Version: 3

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Janine O'Keefe

E-post: janineoke@gmail.com

Sammanfattning:

Anglo-Saxon denial methods merit study, with reduced trust in their governments compared to Swedes. The first and second Swedish voters, whose school taught reliance on governments, are probably unaware of this cultural difference. This difference easily increases climate anxiety. As anxiety is coupled to self harm, we need to act quickly.

Health organisations education about climate anxiety being reduced with climate action, e.g. humour, standing up and civil disobedience. The anxiety is an internal alarm bell and half hearted effort will be seen as 'fake'.

Föreslagna åtgärder: Health organisations education about climate anxiety being reduced with climate action, e.g. humour, standing up and civil disobedience.

Motiv och bakgrund: Unga Väljare: Klimat o Miljö: 'Novus som P3 Nyheter har beställt. Av 1 003 tillfrågade personer har 14 procent svarat att klimat och miljö är allra viktigast för dem.'

Enlight Kevin A: vi ska minska 10-15%/år och har bara 2 mandat period att kommer ned till noll utsläpp om vi vill håll oss till våran del av Paris avtalet, 2C med rymligt CO2 ton till fattiga länder. Vi har redan missat 1.5C.

Därför allt måste göras för att minska utsläppet och det är lika bra att vi låt folk driva politisk aktion! Om vi har arbetslös och psykisk ohälsa, det är bäst att de ta upp politisk aktion och flytta samhället.

Om vi titta på Ungdomarna, de har världens möjlighet att bidra:

Engelska: duktig på och språket har hög status.

Social Media: duktig på och kul att söker långt bort

Åldern: stora politikiska frågor viktig

Själv isolation: Viljan att kunna själv och 'make it big'

Sammanfattning:

Att inte låt folk bidra bra skapa bara onödigt slöseri av energi:

Inte dumb: barn kan räknar: Vi gör inte tillräckligt och anglo länder gör mindre för Klimat!

Maktlöshet: lättare att vända oro inåt

När barnen har framtids oro: ska vi ljuga?

Åtgärd:

att skapa ett reall kunskap bland befolkning och ung om förnekande processen, särskilt anglo lobby system,

regering ska ta ansvar och hitta ett sätt att använder den här oro och ångest. t.e skapa ett rymligt och enkelt system för folk att ta ledigt och jobba aktiv inom samhället emot förnekande eller minimering av Klimat förstöring, tills vi nå 10% minskning av CO2 varje år eller är under 400 ppm.

<https://www.nyteknik.se/samhalle/ungas-viktigaste-valfragor-miljo-och-klimat-6888694>

Motion 256:

A People's Climate Parliament in Australia

Ämnesområde: Övergripande 2

Motionär(er): Anthony Gleeson, Mik Aidt, Janine O'Keefe, Ola Gabrielson

Organisation: Centre for Climate Safety, Victoria

E-post: tee.gee2@yahoo.com.au

Sammanfattning: While agreements such as the Paris Climate Accord are global, the implementation and mitigation is local. Another way of saying this is, that while talks are global, actions must be local.

We cannot expect any reasonable local actions to emerge without some sort of a local group decision making process about it. A democratic parliamentary process lends itself to this requirement.

The group-mobilizing and networking factor of the Climate Parliament method is extremely relevant in the fragmented Australian society.

Föreslagna åtgärder: We want Klimatriksdagen to assist with setting up and liaising with a People's Climate Parliament in Australia, including recommendations about how to run this event, using the Swedish Climate Parliament as a model.

We also want an ideas discussion and online forum with Klimatriksdagen 2018 workers about other forms of external support including online learning and economic support.

Motiv och bakgrund: There are several reasons for exporting the Swedish People's Climate Parliament model to Australia.

The first is: While agreements such as the Paris Climate Accord are global, the implementation and mitigation is local. Another way of saying this is, that while talks are global, actions must be local.

We cannot expect any reasonable local actions to emerge without some sort of a local group decision making process about it. A democratic parliamentary process lends itself to this requirement.

Misinformation, manipulation, lack of knowledge, and money rather than reason being a decisive power, is the order of the day in Australian politics.

The problem is that this economic system does not place a value on natural, biological and ecological feedback systems and cycles and neither does it place a penalty for disrupting or destroying them. As an example, when there is a drought, water becomes scarce and this means there is less evaporation, which then reduces the rainfall further and makes the drought even worse. What initially appears as insignificant damage gradually loops into a vicious cycle until it becomes unmanageable, and eventually becomes a great cost to society with no one in the economic system to send the bill to.

A second reason is about deep democracy: The Climate Parliament is not about blame, but rather about moving forward with many people together. This reduces the problem of any large group copying the behaviour of others. Only when taken through this process does any large group realise the solutions that are available.

A third reason is that at an individual level, a person could be saying, "Why should I reduce my carbon emissions when I can not impact others, and when my change, which is tiny in the bigger picture, leads to a significant economic loss for me?" But this excuse for inaction, based on that "someone else will have to make the first move," is similar to the rabbit that freezes in the sharp night headlights of the approaching car, as it hopes not to be noticed. According to evolution, freezing may have been a smart strategy. But in front of a car, it is a response with a potentially deadly outcome.

The unprecedented threat of a climate emergency is such a wicked challenge because it also calls for an unprecedented response. Our evolutionary behaviour, our survival instinct as individuals, and our trust in that continuation of "business as usual" is probably our best option, is no different from the rabbit that freezes in the headlights: Our genes are not programmed to respond to a global climate threat. So... not surprisingly, most people don't. Instead we ignore the threat and go on with our lives the best we can. As we are already seeing the first signs - extreme weather events and catastrophes around the globe - this is actually a really stupid response with a potentially deadly outcome.

A fourth reason is the experience people have when they write something and then get to adapt and sharpen their proposal in a process with others. It is a powerful way to educate oneself on the topic, while getting closer connected with members of one's community and aspiring to reach consensus in a group.

Using the process of voting, as done in the Climate Parliament, is also empowering. A proposal which first has had maybe 10-15 people agreeing about it, and then hundreds of people who voted it up, becomes so much more important to everyone involved, and it speaks with a far more powerful voice than a single person's voice at the doors of power.

This fourth reason is also fantastic group-mobilizing and networking factor of the Climate Parliament method. This is extremely relevant in the fragmented Australian society. The unique feeling of contributing towards a group and finding new ways of thinking together, and establishing new networks to rely upon is truly liberating.

For the implementation of this project, Centre for Climate Safety would be working together with groups such as the Australian Climate Action Network, the Victorian Climate Action Network, Breakthrough, the Sustainable Living Festival, Climate Emergency Declaration, Cedamia, and many other active climate action networks in Australia.